

Naturskyddsföreningen i Österåkers synpunkter på Tillståndsansökan

Brännbacken etapp 2, Österåkers kommun: Underlag till avgränsningssamråd enligt 6 kap miljöbalken, hösten 2022

Naturskyddsföreningen välkomnar att utbyggnaden av industriområdet sker vid Brännbacken och enligt samrådsdokumentet inte i området Stora Stava som innehåller stora naturvärden. Vi ser också med glädje att exploitören anstränger sig för att minimera påverkan av Igelkärret, den värdefulla lokalen för trollsländor och förmodligen fladdermöss. Om planen genomförs noggrant och hänsynen faktiskt tas som utlovat, kan vi kanske hoppas på att de negativa effekterna på naturen kan begränsas.

Planen tar ett par hektar etablerad natur och omvandlar dem till ett industriområde. Ingreppet innebär oundvikligen att mycket av naturen försvinner eller skadas, så det är anmärkningsvärt att påstå att den biologiska mångfalden ska öka. De som bor i området har till exempel observerat flera olika rovfåglar som häckar där och det verkar finnas en population med fladdermöss, som kommer att få mycket mindre livsutrymme. Innan inventeringar är offentliggjorda är det svårt att bedöma planen. Det är inte klart för oss varför MKBen inte föreligger nu när vi måste ta ställning till stora ingrepp i naturen.

Särskilt Igelträsket är viktigt; Trollsländeföreningen i Sverige rekommenderar det som skådningslokal. Även om det är glädjande att exploitören anstränger sig att inte påverka denna sjö torde det vara oundvikligt att ett mindre område påverkas av att naturen omkring det försvinner. Dessutom kommer vattnet från Damm 3 att rinna in i Igelträsket och det är inte trovärdigt att det inte skulle medföra förändringar, förmodligen försämringar, i träskets kemiska och biologiska status. Man kan fråga sig om förväntningar att avrinningssystemet ska klara ett 30-års regn räcker till, nu när skyfall kommer att bli värre och vanligare.

Det står i dokumentet "Genom att anlägga en våtmark som ersättning för de vattenområden som fylls ut kan naturvärden kopplade till fuktiga miljöer bibehållas i området och utvecklas så att biologisk mångfald ökar." Man ska inte lura sig att tro att ekosystem som har existerat i flera århundraden går att ersättas, särskilt i ett ljusförorenat område som det som skapas här. Jordmånen i en gammal våtmark är helt annorlunda sammansatt än den i torrare mark. I många årtionden (minst) kommer den biologiska mångfalden i den nya våtmarken vara mycket mindre än i de varierade

Naturskyddsföreningen Österåker

gamla. Det är viktigt att se förlusten av 'riktig' våtmark här i samband med förlusten över hela kommunen, men den informationen och det helhetsperspektivet saknas.

Dessutom saknas begreppet kolsänka i dokumentet. Juridiskt må klimatpåverkan av våtmark inte vara "relevant för tillståndsprövning av vattenverksamhet". (Tabell 2) men i realiteten kommer inte utsläppet av CO₂, förorsakat av att gammal våtmark avlägsnats, att balanseras av CO₂-upptag vid den nya våtmarken på många år. Egentligen ska man röra så lite som möjligt i jorden eftersom det släpper ut CO₂. Det är gamla utdikade torrlagda våtmarker vi ska återbörda till sitt blöta stadium genom att täppa till diken o.dyl. Då stoppas utsläppen av CO₂. Kommunens byggplaner måste börja ta utsläpp på allvar. Vad gäller de övriga dammarna, kommer relativt orörda och oförorenade vattenytor att ersättas av konstgjorda områden vars syfte till stor del är att samla förorenande ämnen. Det är självmbedrägeri att tro att den biologiska mångfalden gynnas av detta.

Sammantaget anser vi att dokumentet inte ger en sann bild av effekterna av Brännbacken etapp 2, som kan förleda kommunens politiker och invånare att tro att naturen kommer att må bättre än den gör nu. Det i sin tur kan leda till ytterligare 'mindre ingrepp' tills allt är förstört. En mer realistisk beskrivning av effekterna skulle betyda att kommunens policy kan bygga på en mer hållbar grund.

Philip Shaw och Christoffer Hallgren, för styrelsen
Åkersberga 2023-01-01